

عنوان مقاله:

نگرشی تحلیلی بر قاعده قتل در فراش در حقوق کیفری جمهوری اسلامی ایران

محل انتشار:

اولین کنفرانس بین المللی نقش مدیریت انقلاب اسلامی در هندسه قدرت نظام جهانی (مدیریت، سیاست، اقتصاد، فرهنگ، امنیت، حسابداری) (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 27

نویسندگان:

محمد حسن جوادی - استادیار گروه فقه و حقوق اسلامی دانشگاه ارومیه

محمدجواد پورحسینی - دانشجوی دکتری Ph.D فقه و حقوق اسلامی دانشگاه ارومیه و عضو هیات علمی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد خرم آباد

خلاصه مقاله:

یکی از موانع تحقق و صدور حکم قصاص نفس، قتل در فراش موضوع ماده 630 قانون مجازات اسلامی (کتاب پنجم- تعزیرات، مصوب 1375) است که از دیدگاه حقوق جزا و جرم شناسی حکم این ماده را می توان با یکی از تأسیسات جزایی یعنی «عوامل رافع مسئولیت کیفری» یا «عوامل موجهه جرم» یا «معاذیر قانونی» قابل توجیه دانست. یکی از موادی که پس از گذشت 18 سال از پیروزی انقلاب وارد قلمرو حقوق جزا شده ماده 630 ق.م.ا مصوب 1375 تحت عنوان «قتل در فراش» است. برآستی با توجه به احتمال سوء استفاده زیاد از این جواز قانونی و در واقع رهنمود قانونگذار چه مصلحت و منفعت مهمی در احیاء این ماده قانونی پس از متروک شدن آن برای جامعه وجود داشت؟ درحالی که می دانیم حتی با نبودن این چراغ سبز قانونگذار نیز دستگاه قضایی همواره مواجه با مشکل قتل های ناموسیمخصوصاً در برخی از مناطق جنوبی کشور بوده که مردان با کمترین شکی همسر، خواهر و دختر خود را به قتل میرساندند و چون کسی هم شاکی نبوده است هیچ مجازاتی برای قاتل در نظر گرفته نمی شد. همین امر موجب افزایش اینتو قتل ها می گردید، بدون اینکه کسی حتی ملزم به اثبات موضوع باشد. حال با چنین زمینه فرهنگی و اجتماعی چه ضرورتی در کار بوده است که در یک جامعه ای که با یک نظام قضایی مشخص اداره می شود و اثبات جرائم و اعمال مجازات باید بوسیله محاکم انجام گیرد با وضع ماده 630 اجازه تشخیص جرم و اجرای مجازات یعنی ارتکاب قتل را به افراد بدهد؟ ماده 630 ق.م.ا اشعار می دارد: «هر گاه مردی همسر خود را در حال زنا با مرد اجنبی مشاهده کند و علم به تمکین زنده داشته باشد می تواند در همان حال آنان را به قتل برساند و در صورتی که زن مکره باشد فقط مورد را می تواند به قتل برساند. حکم ضرب و جرح نیز در این مورد مانند قتل است» ماده مزبور در پی ماده 625 به بعد قانون مجازات اسلامی که در مقام بیان جواز قتل و جرح ارتکابی در جهت دفاع مشروع می باشد بیان شده است و اینکه آیا می توانید نوعی اشاره به دفا محسوب شدن این عمل از ناموس تلقی گرد محل بحث است. از زشت ترین قتل ها می توان به قتل های خانوادگی اشاره نمود که غالباً در آن افراد با روابط خویشاوندی نسبی یا سبببزدیک، اقدام به قتل یکدیگر می نمایند. «قتل در فراش» یکی از موضوعات مهم در حقوق کیفری ایران است. این موضوع از آن جهت اهمیت دارد که با حیات انسان ارتباط دارد. مفاد و مفهوم این حکم در بسیاری از کتب فقهی آمده است که در این تحقیق این موضوع مورد نقد و بررسی قرار گرفته و راهکارهایی برای اصلاح ماده قانونی آن پیشنهاد می گردد.

کلمات کلیدی:

قتل، فراش، قصاص نفس، تجری، اجبئی، قتل مظلومانه، تعزیر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/402465>

